

BIBLIOTECA DAS LETRAS GALEGAS
MARCIAL VALLADARES

Poesía

Edición de Xosé A. Fernández Salgado

EDICIÓNS XERAIS DE GALICIA

Director da colección:
Ramón Nicolás Rodríguez

Deseño da colección: RE-VISIÓN

© da introducción e notas,
Xosé A. Fernández Salgado, 2003
© Edicións Xerais de Galicia, S.A., 2003
Dr. Marañón 12. 36211 Vigo
xerais@xerais.es

ISBN: 84-9782-010-X
Depósito Legal: VG.545-2003
Printed in Spain

Impreso en Huertas IG, S. A.
Fuenlabrada (Madrid)

Reservados todos los derechos. O contido desta obra está protexido pola Lei, que prohibe a reprodución, plaxio, distribución ou comunicación pública, en todo ou en parte, dunha obra literaria, artística ou científica, ou a súa transformación, interpretación ou execución artística fixada en calquera tipo de soporte ou comunicada a través de calquera medio, sen a preceptiva autorización.

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	7
Perfil biográfico	11
A familia Valladares	13
Un neno en Vilancosta (1821-1833)	15
O estudante en Compostela (1833-1844).....	16
O mozo en Zamora (1844-1850)	18
De volta en Vilancosta (1850-1852)	21
O paso pola política en Pontevedra (1852-1866).....	22
O retiro a Vilancosta e a contribución ó Rexurdimento (1866-1903)	27
A obra de Valladares e o seu tempo	35
O século XIX.....	35
Orixes da súa obra e influencias recibidas	39
Unha obra precursora e variada	42
O literato	42
O lingüista	43
O colector de folclore.....	44
Outra	45

A obra poética.....	47
Valladares e a súa xeración poética.....	47
Composición da obra poética.....	55
Periodización e liñas temáticas da súa poesía.....	59
Poemas sentimentais e amorosos.....	62
Poemas costumistas e didáctico-morais.....	69
Poemas de raíz folclórica e forma popular.....	78
Os epigramas.....	82
A lingua.....	85
A grafización da lingua.....	86
A marcación do grao de abertura de <e>, <o> e <a>..	87
A representación de elisións e contraccións.....	87
A representación de /ʃ/.....	89
Outros: grafías para a nasal velar /ŋ/ e o uso de <y>..	90
O modelo de lingua.....	91
As pegadas do seu dialecto.....	91
As pegadas do galego popular.....	93
Criterios de edición.....	97
Fontes para unha edición dos poemas en galego de Valladares.....	98
Os manuscritos.....	98
A prensa.....	100
As antoloxías e outros.....	101
A nosa edición.....	102
Bibliografía da obra poética de Valladares.....	109
Bibliografía selecta.....	115

POESÍA	117
<i>A un Paxariño</i>	119
<i>Suidades</i>	121
<i>A un cementerio en Madrid el día de difuntos de 1846...</i>	124
<i>Á miña aldea</i>	127
<i>Taresa e Tomás</i>	130
<i>Unha froi</i>	133
<i>Un recordo</i>	135
<i>Á fonte do Pico Sacro</i>	143
<i>A.***</i>	150
<i>A...***</i>	157
<i>Inés fiando</i>	161
<i>Quieta xesta - ¡Vaite coxo!</i>	166
<i>A castañeira en Santiago</i>	171
<i>Romance</i>	174
<i>Unha tarde na Ulliña</i>	178
<i>Terriña por terra</i>	183
<i>Rosa e Sabela</i>	189
<i>Nai e filla</i>	190
<i>A Garza e o Carrizo</i>	195
<i>Os dous ratos</i>	199
<i>Bribonada</i>	201
<i>A Rousalla</i>	205
<i>Epigramas</i>	207
<i>Vilancosta - Cantigas</i>	216
<i>Cántigas</i>	222
<i>Fin de romaría</i>	233
APÉNDICES	235
<i>Poemas en castelán</i>	237
<i>Recoge, recoge</i>	239

<i>Zamora tiene una flor</i>	242
<i>La rosquillera</i>	245
<i>Gozos a nuestra señora de la Guía</i>	248
<i>A la memoria de Andrés Muruais</i>	252
Poemas dedicados a Marcial Valladares	253
<i>Marcial Valladares</i>	255
<i>Á miña terra</i>	259
Siglas de publicacións onde se recollen os poemas editados....	261
Glosario.....	263